

THB ਚਲਾਪਤੀ ਜੇ

ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1996 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 2589

24 ਮਈ, 1999

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 . 0.23 ਆਰ.ਐਲ. 1 ਅਤੇ ਐੱਸ. 100 - ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ-ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ - Misc. 0.23 ਆਰਐਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ 1- ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ- ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ- ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - 0.23 ਆਰਐਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ। 1 ਸੀਪੀਸੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ—ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਸਤੀਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ ਬਨਾਮ ਧਨੀ ਰਾਮ, 1988 (2) ਆਰਸੀਆਰ 132, ਅਸਹਿਮਤੀ)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੇ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੀਸਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੜਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਸਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 23 ਆਰ.ਐਲ. ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ 1 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 12)

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੇ.ਐਸ.

ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ।

ਨਿਰਣਾ

THB ਚਲਾਪਤੀ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(2) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਦਈ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪਤੀ ਸੀ। 4. ਉਕਤ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 27 ਮਈ, 1983 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ 26 ਅਗਸਤ, 1980 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਖੇਡੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

(3) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ, 1980 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, 17 ਅਗਸਤ, 1988 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 4 ਸਤੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ 22 ਨਵੰਬਰ, 1991 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ, 1980 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਸੀਅਤ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਕਤ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(4) ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸੀ.ਐਮ. ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ 1999 ਦਾ 1250 ਨੰ. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(5) ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ,

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈਂਦੀ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਸਤੀਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਧਨੀ ਰਾਮ* (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ *ਸ਼ੇਖ ਹੁਸੈਨ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਮਜੀ ਕਨੱਈਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਐਮਜੀ ਕਨੱਈਆ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਖ ਹੁਸੈਨ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੂਟ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਮੋਟਰ ਵਹਿਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਟੀਏ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਜਨਤਕ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਲਿੰਗਗਾਸਮੁਦਰਮ ਤੋਂ ਓਗੋਲ ਦੇ ਰੂਟ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਜਾਏ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।"

ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

- (1) 1988 ਆਰਸੀਆਰ 132.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 1725

ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰਟੀਏ ਵਰਗੀਆਂ ਰਸਮੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਖੁਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ। ਸਾਡੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ

ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(7) ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(8) ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਦੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ (3) ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਅਨੰਦਪੁਰ ਆਸ਼ਰਮ ਟਰੱਸਟ, ਗਿਆਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ

- (3) 1983 PLJ 368
- (4) 1986 (1) PLR 309
- (5) 1986 PLR 319

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਆਨੰਦਪੁਰ ਆਸ਼ਰਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾ ਹੱਕ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ।

(9) ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੁਲਾਸ ਰਾਏ ਬੈਂਜ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕੇਥੀ ਬਾਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਉਪ ਨਿਯਮ (1) ਸੀਪੀਸੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਪ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (2) ਨਿਯਮ 1 ਦਾ।

(10) ਆਰ. ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਵੀ. ਰਾਜੇਸ਼ਵਰਾ ਰਾਓ (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਲੜਾਈ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਆਫ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਜੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੇ ਪਾਰਟੀਜ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਕਲਪ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

(12) ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ.

(6) AIR 1968S.C. ਬੀਮਾਰ

(7) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 643

ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੇ ਤੀਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੀਸਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੜਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਸਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 23 ਨਿਯਮ 1 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(14) ਸਿਵਲ ਮਿਸ. ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ, 1980 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀਐਲ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸਕ੍ਰਾਈਬ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ DW-1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ DW-2 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ। PW-2, ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਖੁਦ ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹੈ। DI/A ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਹੀ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਕਿ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਿਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ-1 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। 1, ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਲੱਭੇ।

(16) ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ